

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: fi.ba.tot@regeringskansliet.se
Er ref: Fi2020/02668/BATOT

Yttrande över betänkandet SOU 2020:35 Kontroll för ökad tilltro – en ny myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Arbetsgivarverket begränsar sina yttranden till frågor av statlig arbetsgivarpolitisk karaktär.

Betänkandets centrala förslag är att skapa en ny myndighet, Myndigheten för utbetalningskontroll som ska förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från de statliga välfärdssystemen. För att understödja det uppdraget ska myndigheten etablera och administrera ett system med *ett* transaktionskonto per mottagare för utbetalningar från välfärdssystemen, det vill säga från ett antal myndigheter samt även arbetslöshetskassorna.

Den föreslagna verksamheten ska vara ett komplement och ett viktigt stöd till välfärdsmyndigheternas kontrollarbete. Ansvaret för ärendehandläggning och beslut ska ligga kvar på respektive myndighet.

Arbetsgivarverket ställer sig i grunden positivt till betänkandets motiv. Arbetsgivarverket avstår från att yttra sig över de detaljerade och utförliga förslagen om arbetsfördelning, teknik, dataanalyser, persondatalagring, integritetsproblematik och andra verktyg för genomförande av uppdraget med mera.

Arbetsgivarverket har inget att erinra emot förslaget att Myndigheten för utbetalningskontroll ska ha en personalansvarsnämnd och att den ska tillämpa personalföreträdarförordningen.

Arbetsgivarverkets mer specifika synpunkter berör dels förslag om finansiering dels förslagens påverkan på myndigheternas kompetensförsörjning.

Finansiering

Utredningens bedömning är att finansieringen av den nya myndigheten i första hand bör ske genom att det tillförs medel så att finansieringen inte tas från befintliga verksamheter på välfärdsområdet.

Utredningens alternativa finansiering är att minska förvaltningsanslagen för de berörda myndigheter vars utbetalningar den nya myndigheten analyserar. Minskningen ska i detta alternativ ske genom en generell sänkning av anslaget som är proportionerlig i förhållande till respektive myndighets driftkostnader.

Av betänkandet framgår att arbetsbelastningen för myndigheter med ansvar för utbetalningar, med all sannolikhet kommer att öka som ett resultat av den nya myndighetens tillkomst. Detta då antalet omprövnings- och återkravsärenden förväntas öka genom underrättelser från den föreslagna myndigheten. Därtill ska behovet av ökade IT-kostnader beaktas bland annat för att hantera kraven på enhetlighet och att systemet behöver bygga på standarder för överföring av data till den nya myndigheten, inklusive krav på hög IT-säkerhet..

Av den anledningen kan Arbetsgivarverket inte tillstyrka ett alternativ där finansieringen skulle ske med minskade förvaltningsanslag för befintliga myndigheter. För alternativet med det nya särskilda anslag som Arbetsgivarverket förordar för finansieringen, kan det reformutrymme som skapas genom förvaltningsanslagens nuvarande konstruktion med ett produktivitetsavdrag, istället beaktas.

Kompetensförsörjningen

Betänkandet redovisar att den föreslagna myndigheten efter tre år beräknas uppgå till ca 80 årsarbetskrafter. Det konstateras samtidigt att det råder brist inom vissa av dessa nyckelkompetenser och yrkeskategorier som den nya myndigheten behöver. Betänkandet pekar här på att eventuellt bidra till kompetensförsörjningen genom att utarbeta en modell som bygger på samverkan om inlåning av medarbetare från berörda myndigheter.

En modell för att genom inlåning hantera behovet av nyckelkompetens framstår som problematisk och Arbetsgivarverket vill avstyrka från att i stor utsträckning bygga den nya myndighetens kompetensförsörjning på inlåning.

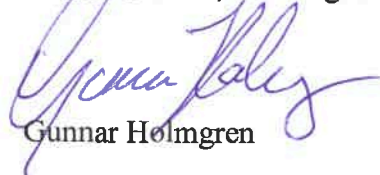
Då inlåningen syftar till att möta ett behov av kompetens torde myndigheter som kan komma ifråga för utlåning av medarbetare ha begränsade möjligheter att avstå från denna kompetens. Detta inte minst då den nya myndighetens verksamhet förväntas generera ökade ärendevolymer till ett antal av de samma myndigheter som förväntas låna ut medarbetare.

Det finns i sammanhanget också arbetsrättsliga utmaningar kring in- och utlåning av statliga medarbetare. Lån av arbetstagare mellan statliga myndigheter tillämpades, i större omfattning, i samband med migrationskrisen 2015 under en period om upptill cirka sex månader. Det finns dock en risk att den föreslagna in- och utlåningen behöver vara av så långvarigt slag att arbetsuppgifterna inte kan anses vara av tillfällig karaktär och därmed skulle omfattas av reglerna om förtjänst och skicklighet. Dessa regler skulle kunna aktualiseras om förfarandet med inlåning i enskilda fall överklagas till Statens överklagandenämnd genom att hävda att inlåningen ska jämföras med en ny anställning. Slutligen kan nämnas att om utlåning av arbetstagare, till andra myndigheter, sker mot arbetstagarens vilja, förutsätts – utöver samarbetsavtal mellan myndigheterna, också att sådan arbetskyldighet framgår explicit av anställningsavtalen.

Arbetsgivarverket vill understryka att arbetet med en kompetensförsörjningsplan behöver starta omgående efter beslut om en eventuellt ny myndighet. Detta för att i god ordning bemanna verksamheten med bästa möjliga kompetenser. Tid kommer också att behövas för säkerhetsprövning.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Gunnar Holmgren.

I den slutliga handläggningen deltog kommunikationschef Lars André, chef Arbetsgivarutveckling Åsa Krook, rådgivare Annina Kuylenstierna och utredare Robert Cloarec, föredragande.

Gunnar Holmgren

Robert Cloarec

